

ብዓለ ጥምቀት

11 ጥሪ 2010 ዓ.ም. (1/19/2017)

“መጻሕ ቃል እምደመና ዘይብል ዝንቱ ውእቱ ወልደየ ዘአፈቅር ሎቱ ስምዕዎ”

ንባባት: ቲቶ 2:11-14፥ 3:4-7፥ 1ዮሐ 5:1-9 ግ.ሐ. 10:34-39፥ ማር 1:7-11

ምስባክ: 1. ርእይከ ማያት እግዚአ፥ ርእይከ ማያት ወፈርሁ፥ ደንገፁ ቀላያተ ማይት ወደምፀ ማይትሆሙ። መዝ. 76:16

2. ባሕርኒ ርእየት ወጎየት ወዮርዳኖስኒ ገብአ ድጎረሁ አድባር አንፈርዕፁ ከም ሓራጊት። መዝ.113:34

ሎሚ ብዓለ ጥምቀት መድኃኒና ክርስቶስ ዘኪርና ነብዕል አሎና። ነዚ እዋን ፍሉይ ዝገብሮ ዘመነ ልደት ሓሊፉ ሓዲስ ምዕራፍ ኣብ ሕይወት ኢየሱስ ዝጅምረሉ ብምዃኑ እዩ። ናይ ክርስቶስ ጥምቀት እናዘከረና እንከሎና ከም ክርስትያን ጥቕሚ ምስጢረ ጥምቀት ፈሊጥና ነቲ ኣብ ጥምቀት ዝአቶናዮ መብጽዓን ዝተቐበልናዮ ጸጋን ኣስተንቲና ክንሕድሶን ክነብሮን ንማለት እዩ።

ኣብ ትንቢተ ኢሳያስ 40:1-11 ዘሎ እንተ ኣንቡብና ናይ ተስፋን ምጽንፍዕን ንህዝብ ኣምላኽ ዝተዋህበ ንርአ። ትንቢት ኢሳያስ ብምልኡ ንክርስቶስ እዩ ዘመልክት ንሱ እቲ ቅቡእ ኣምላኽ ክንሓዊ ኢሉ ኣብ መንጎና ዘሎ። ብዝያዳ ምስኡ ዘሎና ርክብ ከጽንዕን ሰላምና ክሓድስን ኢሉ ምሳና ዘሎ እዩ። ኢሳያስ ከምዚ እናበለ ይገልጻ “ንሕዝባይ ኣጸናንዑ እወ ንሕዝባይ ኣጸናንዑ ነቶም ዝተበጀዎም ሕዝቢ ጊዙ ብኃይሊ ኺገዝእ ይመጽእ ኣሎ። ንሱ ንመጻኢኡ ኸም ንሳ ይከናኸነን ንዕያውቱ ኣኪቡ ኣብ ሕቕፉ ይስከመን ነተን ዜጥብዋ ድማ ብህድኣት ይመርሐን” ይብል። እዚ እዩ እቲ ክርስቶስ ብመንፈስ ቅዱስ ዝተቐበለሉ። ኣብ ጊዜ ጥምቀቱ ብኣምሳል ርግቢት ኣብ ልዕሊኡ ወሪዱ ንኣገልግሎት ክወፍር ዝተዋህቦ።

ቅ. ጳውሎስ ኣብ ቲቶ ዝጸሓፉ ዘዘኻኸረና “ንሕና ብዝገበርናዮ ግብሪ ጽድቂ ዘይኮነስ ብምሕረቱ ማለት ብቲ ኻልኣይ ልደት ዚህብ ምሕጻብን ብመንፈስ ቅዱስ ብምሕዳስን ኣድኃና፥ ብጸጋኡ ጸዲቕና ብተስፋ ናይ ዘለዓለም ሕይወት ወረስቲ ምእንቲ ኸንክውን ብመድኃኒና ኢየሱስ ክርስቶስ ገይሩ ንመንፈስ ቅዱስ ኣብ ልዕሊና ኣብዚኹ ኣፍሰሶ” (ቲቶ 2:5-7)። ክርስቶስ ብጥምቀቱ ንኣና መንጪ ጸጋ ጥምቀት ቀደሰልናን ከፈተልናን። ብጥምቀቱ ገሩ ኸአ ጉዕዞ ድሕነትና ጀመሮ። ኣብ ክርስቶስ ብምጥማቕና ኣብ ናይ ድሕነት መስርሕ ተቐባልነት ረኺብና።

ኣብ ወንጌል ሉቃስ እግዚአብሔር ኣብ “ብኣኻ ዝተሓገስኩ ፍቁር ወደይ ንስኻ ኢኻ” እናበለ ክሃረብ ተሰምዑ። ኣብዚ ጥምቀት ኣምላኽ ንክርስቶስ ብመንፈስ ቅዱስ ኣጠሚቕዎ ኣብ ተልእክኡ ምሕረትን

ሰላምን አብ ኩሎም ህዝቢ ከምጽእ ኸአ አብጊሰዎ። ክርስቶስ ብግድን ክጥመቕ ነርዎ ምኽንያቱ ብጥምቀቱ ገሩ እዩ ናይ ምስጢረ ትምቀት ጥቕምን መሰረትን ገሊጹልና። እንተ ኹን ክርስቶስ ክጥመቕ ዘድልዮ ነገር አይነበርን ምኽንያት አብኡ ዝኹን ናይ አዳም ኃጢአት ሳዕብን አይርክበን ስለዚ ጥምቀት ዮሐንስ ይኹን ካልእ አየድልዮን እዩ ነሩ። ንኦሳና ግን የድልዮና ምኽንያቱ ብጸጋ ጥምቀት ኢና ካብቲ ካብ አቦና አዳም ዝወረሰናዮ ኃጢአት እንነጽሖ። አብ መልእኽቲ ዕብራውያን ነዚ ክገልጽ እንከሎ፡ “ክርስቶስ ብዘይካ ኃጢአት ብኹሉ ንኦሳና መሰለ ይብል” (ዕብ 4: 15)።

ክርስቶስ ብዝኹን ምኽንያት ብሰንኪ ኃጢአት ቀዳሞት ወለድና አይተበከለን። ቅ. ማቴዎስ አብ ወንጌሉ ክርስቶስ ስለምንታይ ክጥመቕ ከም ዝደለ ክገልጽ እንከሎ፡ ዮሐንስ መጥምቕ አነ ድኣ ብአኻ ኸጥመቕ የድልየኒ እምበር ንስኻደ ናባይ ትመጽእ ምስ በሎ ኢየሱስ “ኩሉ ጽድቂ ኸንፍጽም ይግብአና እዩ እሞ ሕጅስ ይኹን ድኣ ጎደግ” (ማቴ 3: 15) ኢሉ ምስ መለሰሉ ተጠምቀ። ኢየሱስ ብዮሐንስ መጥምቕ ክጥመቕ ምስ አፈቀደ ምሉእ ትስብእቱ ገሊጹልና እዚ ዝኹን አስተናእሶ አብ መለኮቱ ብዘይምግባር እዩ። ብኻልእ አዘራርባ አብ መለኮቱ ዝኹን ለውጢ ከይ ገበረ ከማና ሓደ ኮይኑ፡ በዚ ኸአ ጥምቀቱ ምሳና ዘልኦ ሓድነትን ከድሕነና ከም ዝመጽኦ ዝገልጽ እዩ። በዚ ምልክት እዚ ኸአ ምእንቲ ድሕነትና ኢሉ ዝኹን ዝኸፈል ዋጋ ከም ዝኸፍል አረጋጊጹልና። ልዕሊ ኹሉ ክርስቶስ ብጥምቀቱ ገሩ ንጉዳይ ድሕነትና ከምዝተለመ አብ መስቀል ክመውት እንከሎ ኸአ ብደሙ ከም ዝዓተቦ ገሊጹልና።

ጥምቀት ክርስቶስ ዘኪርና ክነብዕል እንከሎና እምብአር ናይ ገዛእ ርእሰና ጥምቀት ኢና ክንሓስብ ዘሎና። ብዝያዳ ነቲ አብ ጥምቀትና ዝኣቶናዮ ማሕላ/መብጽዓ ወይ ኪዳን ክሳብ ክንደይ ሓሊናዮ ከምዘሎና ሕይወትና ክንርኢ ይግብአና። ክሳብ ክንደይ እሙናት ኮና ንመብጽዓና አተግቢርናዮ? ነቲ አብ መዓልቲ ጥምቀትና ንሰይጣንን ንኹሉ ግብሩን ዝኸኣድናዮ ንሕልዎ ዘሎና? ነቲ አብ እግዚአብሔር አብ ቅድሚ ኩሉ ህዝቢ አምላኽ ዝገለጽናዮ እምነት ንሕሉ ዘሎና? ነቲ ብቤተ ክርስትያኑ ዝውሃበና መምርሒ ንሰምዕ ዘሎና? ኢየሱስ ክርስቶስ እቲ ሓደ ወዲ አምላኽ ከምዝኹን እአምንዶ? አምላኽ አብኡ ንዘሎኒ እምነት ክም ስክረለይ ይኸእልዶ? ቤተ ክርስትያን ሎሚ እውን አብ ክርስቶስ ዘሎና እምነትን አኽብሮት ብስሙ ዝተጠመቐናን ብዳግም ሓዲስ ዕድል ክንገልጽ ትኸፍተልና። አብ ጥምቀት ክርስቶስን ጥምቀትናን እናአስተንተና አምላኽ ምስ ክርስቶስ ጉዕዞ ሕይወትና እናቀጽልና ከሎና መንፈሱ ክሕድስለና ንለምና።

ቅዱስ ሉቃስ ብዛዕባ ጥምቀት ኢየሱስ ክሃረብ እንከሎ አብ ሰለስተ ነገራት የተኩር፡

ሀ. “ኢየሱስ ድሕሪ ጥምቀቱ ይጽሊ ነሩ”።

ጸሎት ሓድነት ምስ አምላኽ እዩ። ብምልክት ጥምቀት ኢየሱስ ርክብ ሰብ ምስ አምላኽ ብዳግም ሓዲስዎ። አብ ገነት አብ ሕይወት ወዲ ሰብ ኃጢአት ምስ አተወ ካብ አምላኽ ጓና ኮይኑ። ሰብ አብ ቅድሚ አምላኽ ደው ክብል ፈሪሑ። አብ (ዘፍ 3: 8-10) ከምዚ ዝብል ነንብብ፡ “ ምድሪ ምስ ወልወለ አምላኽ አብ ገነት ክመላለስ ሰምዑ። አዳምን ሰባይቱን ከአ ካብ ገጽ እግዚአብሔር አምላኽ አብ ማእከል አእዋም ገነት ተኃብኡ፡ እግዚአብሔር አምላኽ ድማ ንአዳም “አበይ አሎኻ” በሎ” ንሱ ኸአ ድምጽኻ አብ ገነት ሰማዕኩ ጥራየይ ስለ ዝኸንኩ ድማ ፈሪህ ተኃባእኩ” እናበለ መለሰ። እንደገና አብ ዘፀ 20: 18-20 ሰባት አብ ቅድሚ አምላኽ ፈሪሆም ከንቀጥቅቱ ይርአዩ። “እቶም ህዝቢ ነጉድን መብረቕን ምስ ረአዩ ድሃይ መለኸት ምስ ሰምዑ እቲ እምባ ድማ ኺተክኽ ምስ ረአዩ ፈሪሆም አንቀጥቀጡ ርሕቕ ኢሎም ድማ ደው በሎ”።

ሰብ አብ ኃጢአት እንተሎ አብ ቅድሚያ አምላኽ ደው ክብል ይፈርሕ። አብ ጥምቀት ሰብ ምስ አምላኽ ዘለዎ ርክብ ብዳግም ይሕድሶ።

ለ. ብአምሳል ርግቢት አብ ልዕሊኡ መንፈስ ቅዱስ ወረደ።

አብ ጥንታውያን እምነታት ብሓፈሻ ክርአ እንከሎ ርግቢት ንአማልኽቲ እተሰኒ እያ ተባሂላ የኸብርዎ ነሮም። መጀመርያ ኦርቶዶክሳዊ መረጋገጺ ርግቢት ከም መንፈሳዊት እንስሳ ዝገልጽ ካብ 5000 ዓ.ዓ. ኣቢሉ አብ ናይ ሱመራውያን ቅርስታት ንረኽቦ። አብ ኣሲርያ ርግቢት ንጉሣዊት ዑፍ ተባሂላ ትፍለጥ። ቀዳሞት ንርግቢት ከም ያፍ ናይ አማልኽቲ ይርእይዎ በዚ ኸአ ብዙሕ ጊዜ አብ ልዕሊ አማልኽቲ ትርአ። ብዙሓት ቀዳሞት እምነታት ነፍሲ ናይ ሰብ መልክዕ ርግቢት እያ ትመስል ይብሉ። አብ ብዙሕ መቃብራት ከም አብ ሃገረ ግሪኽ አብ ልዕሊኡም ርግቢት ከምእትዓልብ ገሮም ይስእልዎ። ጳዕዳ ርግቢት ብሓፈሻ አብ ኣይሁድ ናይ ሰላም ምልክት እያ። አብ ዘፍ (1:2) እቲ ሕይወት ዝህብ መንፈስ ብአብ ልዕሊ ማያት እትዝምቢ ያፍ ይምስል። ንኖሳ ድሕሪ ማይ ኣይኒ ናይ ሰላም መልእኽቲ ዘምጽአትሉ ርግቢት እያ (ዘፍ: 8:8)። ዘዳግም (32:11) ንአምላኽ ከምቲ ንስሪ ንጨቕዊቱ ምንፋር ዘምህሮም አምላኽ ከአ ንህዝቡ ሓፍ ከም ዘብሎም ብአምሳል ይዛረብ። ርግቢት ብዙሕ ጊዜ አብ መዝሙራት ዳዊት አብ መሃልየ መሃልይ ከም እተመስገን ንጽሕትን ተፈታዊትን ትጥቀስ። አብ መልእኽትታት ጳውሎስ ከም ምልክት ውህበታት መንፈስ ቅዱስ ትጥቀስ (ገላ 5:22-23)። ጸጋታት መንፈስ ቅዱስ ከም ገርህነት፣ ፍቕር፣ ሕያውነት፣ ሰላም፣ ንጽሕና፣ ትሕትና ብአምሳል ርግቢት ይግለጹ። እዞም ጸጋታት ወይ ውህበታት ናይ ነፍሲ ወከፍ ጥምቀት ዝተቐበለ ጸጋትት እዮም። ብጸጋ ጥምቀት መንፈስ ቅዱስ ቀዋሚ ማሕተም አብ ልዕሊኡ ከም ዝውሃብ ይገብር (ኤፌ 1:13፣ 4:30፣ 2ቆሮ 1:22)። ናይ ማይ ጥምቀት ብመንፈስ ከም ንውለድ የመልክት (ዮሐ 3:5)።

ሐ. ድምጺ አምላኽ ተሰምዐ: “ብአኻ ዝተሓጎስኩ ፍቁር ወደይ ንስኻ ኢኻ” ዝብል።

አብ ርድኢት ኣይሁድ ንሶም ሕሩይ ህዝቢ አምላኽ ከምዝኾኑ፣ ወዲ አብርሃም ካብ ኩሉ ሓለፋ ከምዘለዎ ይአምኑ ነሮም። ዮሐንስ መጥምቕ ክቕበልዎ ዘይክእሉ ነገርዎም ዓለታዊ ሓለፋታት ዋጋ ከም ዘይብሉ ሰብ አብ ቅድሚያ አምላኽ ብዝገብሮ ከም ዝፍረድ እምበር ወዲ አብርሃም እየ ዝብል ከም ዘየድሕን ነገርዎም። ቅ. ጴጥሮስ ካብ ግ.ሓ.10:34-38 አብ ዘንብብናዮ አብ ቅድሚያ አምላኽ ሰብ ብግብሩ እምበር ዝኾነ ሓለፋታት ከምዘየሎ ይገልጽ። “አብ ዝኾነ ይኹን ሃገር ንአምላኽ ዚፈርህን ቅንዕና ዚገብርን እንተሎ አብ አምላኽ ቅቡል እዩ እምበር አብኡ አድልዎ ከም ዘየልቦ” ይብል።

ብጸጋ ጥምቀት ሕሩይቱ ኮና። ከምቲ አምላኽ አብ ጥምቀት ኢየሱስ ዝበሎ አብ ጥምቀትና እውን “ብአኻ/ኺ ዝተሓጎስኩ ፍቁር/ቲ ወደይ/ጓለይ ኢኻ/ኺ እናበለ ይዛረብ። ነዘን ቃላት አብ ኩሎም ጸጋ ጥምቀት ዝቕበሉ ንደግመን። ንሕና እውን አብ ጥምቀት ዝኣቶናዮ ማሕላ ክንሕድሶ ከሎና አምላኽ ብዳግም “ንስኻ/ኺ ዘፍቅርካ/ኪ ወደይ/ጓለይ ኢኺ/ኻ” ይብለና።

ቅ. ጴጥሮስ ከም ዘረጋግጸልና ከም ምሩጽ አምላኽ መጠን ኢየሱስ “አብ ኩሉ ጽቡቕ ከም ዝገበረን ንኹሎም ነቶም ሰይጣን ዝአሰሮም ከም ዘሕወየን” (ግ.ሓ. 10:38) እዚ ኸአ አምላኽ ምስኡ ስለ ዝነበረ ከም ዝገበሮ ይነግረና። ሕጂ ንሰባት ጽቡቕ ክንገብር ናትና ግደ እዩ። አብ ሕይወትና ነገራት ብዘይ ናትና ተሳትፎ ጽቡቕ ክኸዱ ከም ዝኸእሉ ክንፈልጥ ኣሎና ስለዚ ኣነ ገለ ዘይገበርኩ ኢልና ክንጭነቕ የብልናን። ክንገብሮ ዘሎና ጽብቕ ነገር እዩ፣ ጽቡቕ ነገር ክንገብር ምድላይና ዝለዓለ መበገሲ ኩሉ ነገራት እዩ፣ ንሰባት ሠናይ ምግባር በረኽት ጸጋ ምጂኑ ንፈልጥ እንተ ኾና ክንገብሮ ድሕር ክንብል የብልናን። አብ ሓደ ዝንገር ታሪኽ ሓደ ወተሃደር ብርቱዕ ተውጊኡ ደም ወዲኡ ብርቱዕ

ጽምኢ ይስምዖ ነሩ። አብ ጎኑ ግልጽ እንተ በለ ካልእ ወተሃደር ዝያዳ ዝተወግኦ ማይ ደልዩ ዝግዕር ምስ ረአየ ንርእሱ ገዲፉ ነቲ ብጻዩ “ናትካ ጽምኢ ካብ ናተይ ዝግበየ እዩ” እናበለ ሂብዎ ይብሃል።

አሕዋት አብ ሕይወትና ንኻልኣት ጽቡቕ ክንገብር አብ ዕለታዊ ሕይወትና ብዙሕ ጊዜ ይጓነፈና እዩ። ንድለት አሕዋት ክንገብር ንድለታትና ክነሕልፎ፣ ክንጽመም ካብ ንአይ ክጥዕመኒ እስከ ንኣወይ ክንብል፣ ንኣደ ብዝተፈላለየ ምክንያት ዝላቕ ዝዋረድ ዘሎ ምስ ረአና ንድለትና ዓጊትና እስከ ሎምስ ክዕወት ሰናይ ክገብር ክንብል እዋኑ እዩ። ከምዚ ምስ እንገብር ካብቶም ሕሩያት አምላኽ ክንቐጽር ኢና።

ብሩኽ ብዓለ ጥምቀት።

አባ ንጉሠ ፍሥሓ